

D. I. SUCHIANU

la 80 de ani

Cel mai ilustru colaborator al revistei noastre — colaborator, cînd nu redactor și director și director de peste cinzeci de ani, al tuturor publicațiilor care au însemnat ceva în marșul intelectual, literar și artistic al presei române —, D. I. Suchianu, a împlinit, acum vreo două săptămîni, optzeci de ani. Certificatele sînt certificate, calendarul e calendar, numărătoarea pînă la o sută e foarte simplă la stadiul de cultură al lumii noastre — în-cît, n-avem ce-i face: Suchianu a împlinit optzeci de ani! Niciodată, aniversarea n-a pãrut mai neverosimilã, prin vîrstã pe care o proclamã omului pe care-l sãrbãtorim.

Dar, dacã a fi octogenar înseamnã a duce la treapta cea mai de sus a ascuțimii și strălucirii cele o mie de daruri vãrsate cu sacul și cu ghiotura în leagãnul nașterii, atunci, da,

D. I. Suchianu are optzeci de ani. Niciodată gîndirca, scrisul și spiritul lui nu au scãpãrat cu o scînteie mai vie decît astãzi, și nici, desigur, într-un ritm mai intens și mai susținut.

Filosof, economist, sociolog, jurist, literat, în lungul, largul și adîncul atitor vaste discipline, ca și în apele citorva universitãți, D. I. Suchianu a înolat ca un țipar (așa cum, în sensul propriu al cuvîntului, înolatã și astãzi, în apele mării, rîurilor, piscinelor), luînd în stãpînire un urias bagaj de culturã, și de culturã, o erudiție cuprinzãtoare și întinsã pînã în cele mai variate și surprinzãtoare domenii, care se relevã fãrã pedantism, fãrã morgã, ca în joacã (exact ca la tenis, cel de-al doilea sport pe care-l practicã de o viață — amator, zîmbind, dar priceput). Desigur, însã, cã Suchianu avea prea mult spirit pentru ariditatea muncii științifice, avea prea multã libertate interioarã, avea o prea nestãpînitã înclinație necoformistã, și avea, mai ales, o irepresibilã sete de viață, de combativitate, de angajare, și de noutate.

Începutã și deprinsã în leagãnul democratic și progresist al „Vieții Romãnești“, poziția lui Suchianu s-a adîncit pe premisele inițiale, iar atitudinea sa a evoluat, ca și a admirabilei reviste, consecvent, dar îndrãzneț, pînã la antifascism și marxism-leninism. Acestei reviste, era firesc ca, la acest stadiu de evoluție, D. I. Suchianu sã-i devinã șef: trecerea lui pe la direcția „Vieții Romãnești“, odatã cu Mihai Ralea, cu George Cãlinescu, a marcat o nouã etapã în dezvoltarea celei mai ilustre și mai fecunde reviste romãnești a acestui veac.

Dãruit nu numai cu înțelegerea dezvoltãrii istorice și a comandamentelor democratice, progresiste, umaniste, dar și cu o setoasã, nestinsã curiozitate față de orice fenomen de înnoire și noutate în culturã și artã, filosoful, juristul, economistul, sociologul, ideologul cultural, universitarul eseist, pamfletarul politic, criticul literar, plastic, teatral, în sfîrșit, D. I. Suchianu, s-a pasionat, acum peste patru decenii, pentru film și cinematografie. Într-o vreme cînd, în Romãnia, film însemna numai cinematograf, adicã exclusivã consumație a producțiilor Hollywood-ului sau Billancourt-ului, D. I. Suchianu a fost unul dintre primii intelectuali romãni care au înțeles în profunzime importanța acestei noi mari arte, și primul, poate, care a înțeles cã publicul romãnesc are nevoie de o educație substanțialã în domeniul acesteia, înțelegînd chiar mai mult, și anume cã țara noastrã însãși trebuie sã se afirme, prin creație, în arta camerei și a peliculei. E ctitorul criticii și teoriei cinematografice romãnești și, pînã azi, cînd, datoritã și lui, avem sumedenie de critici eminenti, autorul celei mai bogate, celei mai strãlucite pagini a, hai sã zicem, acestei specialitãți.

Serviciile pe care el le-a fãcut în acest domeniu sînt inapreciabile și trebuie sã merite, mãcar o datã, mãrturisirea admirației, grațitudinii și dragostei tuturor.

„T“